

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2007

CZECH

HIGHER LEVEL

**Friday 8th June
Afternoon 2.00 p.m. – 5.00 p.m.**

Přečtěte si pozorně celý text a odpovězte na otázky ve všech třech částech. Odpovězte vlastními slovy a pouze na základě textu. Všechny otázky musí být zodpovězeny v českém jazyce.

Část 1

[30 bodů]

Pro peníze nebo spasení?

1. Německé jeptišky a mniši se vydali ve šlépějích Francouzů. Přesněji, jdou ještě dál. Přeměňují své kláštery v hotely a penziony a nabízejí nejen klid, pohodu, soustředění, případně křesťanské obřady, ale i jógu a také vlastní klášterní pivo a likéry.

Jeden klášter za druhým procházejí v Německu rozsáhlými rekonstrukcemi, aby mohly přivítat ve svých zdech turisty toužící po klidu nebo neobvyklé dovolené. Jde o peníze a o ekonomické přežití. Počet řádových sester v Německu klesl ze sedmdesáti tisíc v roce 1970 na pouhých třicet tisíc v roce 2001, tedy na méně než polovinu. Mladé dívky do německých klášterů téměř nevstupují a podobná situace je i s mnichy. Například známý klášter Arenberg v Koblenci v západním Německu, kde žijí sestry dominikánky, má dnes pouze pětadesát členek a jejich průměrný věk je sedmdesát let. Stavební práce tu pokračují celé dny do pozdní noci, aby už letos na jaře mohl klášter otevřít brány bohatým klientům. Ponurá cihlová budova Arenbergského kláštera a bývalého sanatoria z devatenáctého století se změnila ve vzdušné a prosluněné fit centrum a centrum meditace. Proč? Byla to otázka finančního života a smrti, vysvětluje sestra Marie Stella, převorka. Sestry si už dále nemohly dovolit žít z podpory, kterou dostávají od řádu, proto se rozhodly přeměnit klášter na výnosný, soběstačný podnik. „Museli jsme se rozhodnout, jestli si přejeme žít, nebo zemřít,“ říká sestra Marie Stella. „My si přejeme žít.“

Tím, že kláštery nezískávají nové členy, nemají ani mladý personál, který by pracoval v jejich původních zařízeních – nemocnicích, hospicích, sirotčincích a podobných zařízeních, která vlastní jejich řády. K jejich provozu musejí najímat draze placené síly.

2. V souladu s touto novou ekonomickou realitou už v Německu podniká přes tři tisíce katolických klášterů – a úspěšně nacházejí zákazníky. Stále více lidí zejména ze stresujících profesí – manažeři, ředitelé podniků a samotní podnikatelé a obchodníci – cítí potřebu uprchnout z každodenního života do úplně jiného prostředí. Právě to jim kláštery nabízejí. Stinné zahrady jakoby odříznuté od světa. Kaple osvětlené svícemi. Jeptišky či mniši jsou pozorní hostitelé, kteří se na nic nevyptávají a k ničemu návštěvníky nenutí. Podmínkou pobytu není katolické vyznání. Jeptišky z Arenbergu doufají, že se k jejich dveřím pohnou lidé všech náboženství. Návštěvníci najdou klidné zalesněné kopce regionu Eifel, které lákají k posezení, relaxaci a přemýšlení. Klášter počítá při vytíženosti 70 procent s ročním ziskem dva miliony eur.

Klášterní podnikatelé používají k získání svých zákazníků internet. Benediktinští mniši z hornobavorského kláštera v Ettalu nejen prodávají své slavné pivo a bylinný likér on-line, ale navíc plánují nainstalovat webové kamery, aby jejich zákazníci mohli obdivovat nádhernou barokní baziliku. „Žijeme turismem,“ říká bratr Georg, správce webové stránky, „proto chceme ukázat lidem krásy našeho kláštera.“

3. Některé kláštery jednoduše umožňují návštěvníkům, aby se zúčastnili společných modliteb a mší, zatímco jiné nabízejí meditace, kursy bible, sportovní akce a duchovní konzultace. „Kláštery zjistily, že mají zboží, které lze uplatnit na trhu: smysluplný způsob života,“ říká Arnulf Salomen,

mluvčí organizace zaštiťující německé kláštery. Ve františkánském klášteře v bavorském Dietfurtu se hosté mohou seznámit s různými formami zen buddhismu, bojovým umění tchaj-či nebo křesťansky medítovat. Otec Nathanael z františkánského kláštera vysvětluje, že podle jeho názoru má křesťanství s východními náboženstvími mnoho společného. Zen je forma meditace, která může vést do jiných úrovní vědomí, a klášter poskytuje duchovní základ.

Kritikové namítají, že využívání náboženství k obchodu ponižuje víru. Ale jeptišky a mniši říkají, že jde o víc než jen jejich finanční prospěch, a mají zajímavé protiargumenty. Například posláním dominikánek je prý záchrana světa před zlem. Jestliže to znamená, že jejich hosté potřebují nejen zasněné klášterní zahrady, ale i aromaterapii, bublinkové koupele, masáže nebo klášterní hospodu s pivem, které mniši osobně vaří, pak to podle sestry Marie Stelly z Arenbergu všechno mají mít. Pokoušejí se zjistit, co dnes lidé potřebují, a jedině spokojeným zákazníkům lze prý nabídnout duchovní vedení tím správným směrem, a tak zachraňovat svět. Bůh dělá svoji práci záhadnými způsoby...

(upraveno podle 100+1 zahraničních zajímavostí)

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]
 - a) rekonstrukce
 - b) meditace
 - c) profese
 - d) on-line
 - e) protiargument
2. Vysvětlí vlastními slovy, co znamená slovní spojení „vydat se ve šlépějích“? [5 bodů]
3. Co je na základě textu hlavním důvodem k tomu, aby kláštery začaly s podnikáním? [5 bodů]
4. V čem spočívá na základě textu atraktivita klášterů pro turisty? [5 bodů]
5. Proč mají rekonstruované kláštery šanci být finančně úspěšné? [5 bodů]
6. „Kritikové namítají, že využívání náboženství k obchodu ponižuje víru.“ Proč jsou kritikové tohoto názoru? [5 bodů]

Část 2 [30 bodů]

„Kláštery zjistily, že mají zboží, které lze uplatnit na trhu: smysluplný způsob života...“

Napište komentář (minimum 100 slov) na názor uvedený výše.

Část 3 [40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat:

1. Potřebuje náš svět zachránit?
2. Být lhostejný je horší než být nepřítel.